

Referat

Møte om:	Pelsdyrutvalget
Saksnr.:	13/1017
Til stede:	Anne Karin Hamre (leder), Hadle Nevøy (dag 1), Kathrine Ryeng, Camilla Kielland, Torstein Steine, Steen Henrik Møller, Marianne Olsson, Sveinung Eikeland, Guri Tveito (dag 1), Espen Fjeldstad MD (sak1-3), Gunnar Hagen LMD (sak 1-3)
Dato:	4-5.11.2013
Møteleder:	Anne Karin Hamre
Referent:	Torild Jacobsen
Sekretariat:	Odd Anders Nilsen, Anne Kjersti Narmo, Torild Jacobsen

Møte 1 – Pelsdyrutvalget

1. Velkommen ^v/Hamre

Utvalgsleder ønsket velkommen og orienterte kort om forventninger og tanker om utvalgsarbeidet.

2. Introduksjon ^v/Gunnar Hagen Landbruks- og matdepartementet og Espen Fjeldstad Miljøverndepartementet

Hagen takket utvalgsmedlemmene for deltakelsen i utvalget. Redegjorde kort for bakgrunnen for opprettelsen av utvalget fra St.meld (2011-2012), til oppnevning av utvalget 4.10.2013. Bl.a. via intern utredning i LMD. Arbeidet i utvalget skal munne ut i en NOU. Mandatet er bredt, en viktig premisse er at det er to hovedalternativer som skal utredes for å skape et best mulig beslutningsgrunnlag. Hagen orienterte om sekretariatet. Fra LMD vil Odd Anders Nilsen være sekretariatsleder og Torild Jacobsen vil ha ansvar for administrative oppgaver.

Fjeldstad orienterte om MDs bidrag til sekretariatet. Inntil ny person er på plass vil MD følge møtene ved enten Fjeldstad eller Narmo.

3. Presentasjon av utvalgsmedlemmene og sekretariatet ^v/utvalgsleder

Utvalgsmedlemmene ga en fyldig presentasjon av seg selv og forventinger til

arbeidet i pelsdyrutvalget.

4. Mandat ^v/utvalgsleder

a. Gjennomgang og avgrensning

Kort gjennomgang av mandatet med sikte på å avdekke uklarheter.

Mandat hovedsakelig greit. Nødvendig å avgrense. Oppgaven er å lage et godt beslutningsgrunnlag, med en grundig utredning av de to alternativene som er skissert. Lage en faglig god utredning for politikerne til å fatte en beslutning.

Drøfting av hva som er bakgrunn for utvalget og arbeidet som skal gjøres.

Bakgrunn for opprettelse av utvalget:

Fra St. meld nr 9 (2011-2012):

Det er i dag rundt 300 pelsdyrfermer i Norge, fordelt på alle fylker unntatt Oslo, Akershus og Finnmark. Pelsdyrholdet utøves i hovedsak på familiebruk, gjerne i kombinasjon med annet husdyrhold. Prisene på skinn på verdensmarkedet varierer mye, men den årlige salgsværdien av norske skinn er i størrelsesorden 300 mill. kroner. Om lag 3 pst. av den globale produksjonen av reveskinn og om lag 1 pst. av den globale produksjonen av minkskinn skjer i Norge.

I St.meld. nr. 12 (2002 – 2003) Om dyrehold og dyrevelferd ble det pekt på behov for en rekke tiltak for å bedre dyrevelferden i pelsdyrholdet, blant annet klare forbedringer i driftsform for å gi større mulighet til å utvikle normal atferd og i avl og stell for å fremme tillitsfulle dyr.

Fra 1. januar 2009 trådte skjerpede forskriftskrav til dyrevelferd i kraft. Dette omfattet bestemmelser som skal forebygge fare for rømming fra pelsdyrgårdene, noe som er viktig ut fra hensynet til naturmangfold.

Mattilsynet har de siste årene økt tilsynsaktiviteten i pelsdyrfermer og effektivisert tilsynsarbeidet ved økt bruk av uanmeldte inspeksjoner og styrket virkemiddelbruk. Departementet fastsatte 17. mars 2011 en ny forskrift om hold av pelsdyr. Forskriften stiller strengere krav til daglig tilsyn, dyras levestandard og til avlsarbeidet.

Norges Pelsdyrslags har på anmodning fra departementet iverksatt flere tiltak for å bedre egenkontrollen og styrke selvjustisen i næringen, herunder en bligatorisk sertifiseringsordning.

Virksomheten i pelsdyrnæringen er omstridt i Norge. Regjeringen vil foreta en egen gjennomgang av pelsdyrnæringen og vil komme tilbake til Stortinget om saken.

5. Rammer for utvalget. Foreløpig litteraturoversikt ^v/utvalgsleder

a. Relevant litteratur

Kort gjennomgang av litteratur som ble sendt ut til møtet

- i. Utredning fra LMD
- ii. ..
- iii. ..
- iv. ..
- v. ..
- vi. ..

Synliggjort behov for ytterligere oversikt over næringen som sådan.

- b. Krav i henhold til Utredningsinstruksen
Kort gjennomgang av sentrale problemstillinger og krav i Utredningsinstruksen. Jfr. <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20000218-0108.html>

Utvalgsmedlemmene bes sette seg inn i denne med vekt på Del II – Krav til konsekvensutredninger og evalueringer.

6. Innledende tanker om problemstillinger i mandatet – runde og diskusjon

Fra mandatet:

- Beskrive utviklingstrekk for pelsdyrnæringen internasjonalt, herunder
 - sammenstille ny og internasjonal forskning og kunnskap som er relevant for oppdraget. Utvalget avgjør selv hvordan dette skal avgrenses i tid

Oppsummering av diskusjon:

- Utvalget er enige om at det er mye bra underlagsmateriale i LMD-rapporten, men nødvendig å bygge ut med noe mer beskrivelse av tidligere faser av produksjonen i Norge. Pelsdyr er en forholdsvis ”ung” produksjon i Norge, og utvalget velger å ikke avgrense denne tiden, men kort beskrive hele produksjonstiden i Norge. Kort beskrivelse av forholdene i Norge – Torstein.
- Internasjonal utvikling – utvalget vil legge størst vekt på EU spes. Norden, pga relativt ”like” produksjons- og markedsforhold. Det er også ønskelig å beskrive produksjonsforholdene i Kina og Russland
- Beskrivelse av store markeder inkl. utvikling og strukturendringer, som f.eks Kina og Russland
- Beskrivelse av markeder og forbrukeratferd. Naturlig å invitere bl.a. Pelsdyrslaget, klesindustri, forbruker m.m.
- Opinionens holdninger til pelsdyrhold – sjekke bl.a. materiale i forbindelse med høringen av ny forskrift – Kathrine. Har SIFO noe?
- Beskrivelse av driftsform – konsesjonsgrenser, størrelse på bruk (helhetlig, ikke bare gjennomsnitt), strukturutvikling, kompetansekrav i næringen
- Regelverksutvikling – krav til dyrevelferd, dyretetthet mv.
- Beskrive internasjonal forskning på området, Torstein – rev, Steen – mink.
- Beskrive evt. konsekvenser av næringen; rømming m.m.
- Drøfting av kobling til landbruk – er pelsdyrhold å regne som landbruk? Eller en mer konkurranseutsatt næring som har andre behov. Drøfting av pelsdyrhold knyttet til landbruket og distriktpolitikk
- Finland – spes synet på rev – Torstein sjekker. Krav til/fra klesindustrien – Camilla sjekker

Fra mandatet:

- Drøfte og vurdere etiske spørsmål rundt pelsdyrhold

Oppsummering av diskusjon:

Behov for å innhente informasjon fra bl.a. Rådet for dyreetikk. Avventer til har innhentet bakgrunnsinformasjon.

Sekretariatet oppsummerer om etikk i pelsdyrnæringen til neste møte

- Pelsdyroppdrett, uttalelse fra Landbruksdepartementets etikkutvalg, avgitt oktober 1994
- Fur-welfare, Steen sjekker
- Evt. Nederland – Camilla sjekker
- Evt. annet relevant materiale – sekretariatet sjekker

Fra mandatet

- Utvalget skal utrede og drøfte de to hovedalternativene for pelsdyrnæringens fremtid i Norge; bærekraftig utvikling og styrt avvikling
- For alternativet med bærekraftig utvikling,
 - vurdere og foreslå tiltak som kan opprettholde eller styrke pelsdyrnæringens konkurransekraft i internasjonale markeder,
 - vurdere og foreslå tiltak som kan styrke næringens legitimitet uten å svekke dens konkurransekraft, og
 - vurdere og evt. foreslå tiltak for å redusere risiko for uheldige virkninger av pelsdyrnæringen på naturmangfoldet

Oppsummering fra diskusjon:

- Problemstillinger i forbindelse med rømming må beskrives
- Kompetansekrav – dette er tilstrekkelig dekket opp i Forskrift om hold av pelsdyr
- Rammevilkår for næringen
 - Konkurranseskraft – næringa har konkurransekraft i markedet pga dyra har det bedre
 - Bærekraftig næring – næring som tjener penger og som fungerer, men møtes med mye kritikk. Utrede måter å holde dyra på som gjør de mer bærekraftig.
- Rømming i dag – forekomst av rømming må beskrives. Det er kunnskap om rømming inntil ikrafttredelse av ny forskrift, evt. kan næringa spørres om dette. Andre som forespørres er Mattilsynet – sekretariatet,
- Matproduserende produksjoner – har strengere krav pga bl.a. KSL og næringa må gjøre en del selv
- Sertifiseringsordning – få mer informasjon om denne. Gir den tilstrekkelig legitimitet?
- Bred tilnærming til alle interessegrupper – utfordre

- Få frem helheten i hvorfor det er som det er i næringa. Problemer med tilsyn og konsekvenser av å bryte regelverket. Tydelig og åpent system. Oppfølging evt. anmeldelser.
- Innhente informasjon fra forskning vedr. alternative måter å holde pelsdyr på, styrke legitimitet m.m.
- Behov for informasjon fra Mattilsynets side om tilsyn med pelsdyr, hvordan er situasjonen i næringa, hva skjer med de mest alvorlige sakene m.m.

Fra mandatet

- *For alternativet med styrt avvikling,*
 - *vurdere muligheten for omstilling til annen landbruksproduksjon basert på gårdsbrukets ressurser,*
 - *vurdere lovgrunnlaget for og evt. foreslå lovmessige tiltak for en styrt avvikling av næringen,*
 - *vurdere og evt. foreslå økonomisk kompensasjon til pelsdyroppdrettere som avvikler pelsdyrhold,*
 - *vurdere om innførsel og omsetning av pelsprodukter bør forbys dersom pelsdyrnæringen avvikles i Norge, og*
 - *vurdere og evt. foreslå tiltak for å redusere risiko for uheldige virkninger av rømt pelsdyr på naturmangfoldet*

Oppsummering fra diskusjonen:

- Bakgrunnsmateriale fra LMD godt grunnlag for videre utredning
- Mangler noe om innførsel og omsetning av pels-produkter
- Beskrive utfordringer i forbindelse med evt. import-forbud

7. Arbeidsform i utvalget ^v/utvalgsleder

Prinsipper for utvalgsarbeidet:

- Være åpen og ha respekt for andres standpunkt
- Mål og ha størst mulig grad av enighet. Viktig å få fram dissenser der det er klart
- Korte referater til fra hvert møte
- Sende ut dagsorden og saksdokumenter senest en uke før møte
- Eksterne og interne bidrag – avklares underveis
- Spørsmål fra media – kontakten går via utvalgsleder
- Opprette en egen side linket fra LMDs hjemmeside, samt egen epost-adresse til utvalget
- Gjennomføre møter med aktuelle aktører, samt et større dialogmøte ved passende anledning

8. Administrative rutiner ^v/sekretariatet

Fordeling av skjema for godtgjørelse, reiseregning, timeliste og utfylling av personalia.

Timeliste, godtgjørelseskjema og reiseregning sendes umiddelbart etter møtene.

9. Framdriftsplan v/utvalgsleder

a. Milepælsplan

Sei nest 15. november 2014 skal alt være klart fra utvalget

b. Møtefrekvens - følgende møtedatoer ble fastsatt:

- Gardermoen 29.-30. januar 2014 (lunch-til-lunch)
- Gardermoen 5. mars 2014 (heldag)
- Gardermoen 29. april 2014 (heldag)
- Vestlandet 12.-13. juni 2014 (befaringer)